2024/1708

21.6.2024

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2024/1708

ze dne 30. května 2024

o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat ve specializovaném výboru pro koordinaci sociálního zabezpečení zřízeném Dohodou o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé, pokud jde o přijetí doporučení, kterým se stanoví další pokyny k provádění Protokolu o koordinaci sociálního zabezpečení k dohodě o obchodu a spolupráci týkající se výkladu článku SSC.11 protokolu o právních předpisech použitelných na vyslané pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné dočasně pracující mimo příslušný stát

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 48 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé [1] (dále jen „dohoda o obchodu a spolupráci“) byla uzavřena Unií rozhodnutím Rady (EU) 2021/689 [2], vstoupila v platnost dnem 1. května 2021 a prozatímně se provádí ode dne 1. ledna 2021.

(2) Podle čl. 778 odst. 1 dohody o obchodu a spolupráci tvoří protokoly a přílohy uvedené dohody její nedílnou součást. Podle čl. 783 odst. 3 dohody o obchodu a spolupráci se ode dne, od nějž je dohoda prozatímně prováděna, mají odkazy na datum jejího vstupu v platnost považovat za odkazy na datum, od něhož je uvedená dohoda prozatímně prováděna.

(3) Ustanovení čl. 8 odst. 4 písm. c) dohody o obchodu a spolupráci zmocňuje specializovaný výbor pro koordinaci sociálního zabezpečení (dále jen „specializovaný výbor“) k přijímání rozhodnutí, včetně změn, a doporučení týkajících se všech záležitostí, kde tak uvedená dohoda stanoví. Podle článku SSCI.74 přílohy SSC-7 Protokolu o koordinaci sociálního zabezpečení k dohodě o obchodu a spolupráci (dále jen „protokol“) může specializovaný výbor přijmout další pokyny k provádění protokolu a jeho přílohy SSC-7. Podle čl. 10 odst. 1 dohody o obchodu a spolupráci nemají doporučení přijatá specializovaným výborem závazný charakter.

(4) Ustanovení čl. SSC.11 odst. 1 protokolu, které stanoví výjimku z obecného pravidla stanoveného v čl. SSC.10 odst. 3 písm. a) protokolu, má zejména za cíl zabránit administrativním komplikacím pro pracovníky, zaměstnavatele a instituce sociálního zabezpečení, které by vyplývaly z použití obecného pravidla stanoveného v čl. SSC.10 odst. 3 písm. a) protokolu, pokud se jedná o krátkou dobu zaměstnání v jiném státě, než je stát, v němž má podnik vysílající pracovníka své sídlo nebo místo podnikání, nebo ve státě, ve kterém osoba samostatně výdělečně činná obvykle vykonává svou činnost.

(5) V zájmu zajištění právní jistoty a rovných podmínek pro pracovníky a zaměstnavatele usazené v některém členském státě nebo ve Spojeném království je důležité, aby podmínky této výjimky byly chápány jednotně. Je proto užitečné, aby specializovaný výbor přijal další pokyny k článku SSC.11.

[1] Úř. věst. L 149, 30.4.2021, s. 10.

[2] Rozhodnutí Rady (EU) 2021/689 ze dne 29. dubna 2021 o uzavření Dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé a Dohody mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska o bezpečnostních postupech pro výměnu a ochranu utajovaných informací jménem Unie (Úř. věst. L 149, 30.4.2021, s. 2).

(6) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie ve specializovaném výboru, pokud jde o přijetí doporučení uvedeného výboru, kterým se stanoví další pokyny k článku SSC.11 protokolu,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Evropské unie zaujat ve specializovaném výboru, je stanoven v návrhu doporučení specializovaného výboru připojeném k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne 30. května 2024.

Za Radu

předsedkyně

T. VAN DER STRAETEN

DOPORUČENÍ SPECIALIZOVANÉHO VÝBORU O KOORDINACI SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ PODLE ČL. 8 ODST. 1 PÍSM. P) DOHODY O OBCHODU A SPOLUPRÁCI MEZI EVROPSKOU UNIÍ A EVROPSKÝM SPOLEČENSTVÍM PRO ATOMOVOU ENERGII NA JEDNÉ STRANĚ A SPOJENÝM KRÁLOVSTVÍM VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA NA STRANĚ DRUHÉ Č. …/2024

ze dne …,

pokud jde o další pokyny k provádění Protokolu o koordinaci sociálního zabezpečení k dohodě o obchodu a spolupráci (dále jen „protokol“) týkající se výkladu článku SSC.11 protokolu o právních předpisech použitelných na vyslané pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné dočasně pracující mimo příslušný stát

SPECIALIZOVANÝ VÝBOR PRO KOORDINACI SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ,

s ohledem na Dohodu o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé [1] (dále jen „dohoda o obchodu a spolupráci“), a zejména na článek SSCI.74 přílohy SSC-7 protokolu,

s ohledem na článek SSC.11 protokolu,

s ohledem na článek SSC.14 protokolu a články SSCI.5, SSCI.6 a SSCI.13 až SSCI.18 přílohy SSC-7 protokolu,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Podle čl. 8 odst. 4 písm. c) dohody o obchodu a spolupráci má specializovaný výbor pro koordinaci sociálního zabezpečení (dále jen „specializovaný výbor“) v souladu s podmínkami stanovenými v článku 10 dohody o obchodu a spolupráci pravomoc přijímat doporučení ke všem záležitostem, kde tak uvedená dohoda stanoví.

(2) Podle článku SSCI.74 přílohy SSC-7 protokolu může specializovaný výbor přijmout další pokyny k provádění protokolu a jeho přílohy SSC-7.

(3) Ustanovení čl. SSC.11 odst. 1 protokolu, které stanoví výjimku z obecného pravidla stanoveného v čl. SSC.10 odst. 3 písm. a) protokolu, má zejména za cíl zabránit administrativním komplikacím pro pracovníky, zaměstnavatele a instituce sociálního zabezpečení, které by vyplývaly z použití obecného pravidla stanoveného v čl. SSC.10 odst. 3 písm. a) protokolu, pokud se jedná o krátkou dobu zaměstnání v jiném státě, než je stát, v němž má podnik vysílající pracovníka své sídlo nebo místo podnikání, nebo ve státě, ve kterém osoba samostatně výdělečně činná obvykle vykonává svou činnost.

(4) Za tímto účelem je první rozhodující podmínkou pro použití čl. SSC.11 odst. 1 písm. a) protokolu existence přímého vztahu mezi zaměstnavatelem a pracovníkem, jehož zaměstnává.

(5) K ochraně pracovníka a právní jistotě, na něž má nárok jak on, tak instituce, u níž je pojištěn, je třeba plně zajistit, aby byl po dobu dočasné pracovní činnosti v jiném státě (doba vyslání) zachován přímý vztah.

(6) Druhou rozhodující podmínkou pro uplatnění čl. SSC.11 odst. 1 písm. a) protokolu je existence vazeb mezi zaměstnavatelem a státem, v němž sídlí. Možnost doby vyslání v jiném státě by proto měla být omezena pouze na podniky, které obvykle vykonávají svou činnost na území státu, jehož právní předpisy zůstávají platné pro vyslaného pracovníka; proto se předpokládá, že se výše uvedená ustanovení vztahují pouze na podniky, které obvykle vykonávají podstatné činnosti na území státu, v němž jsou usazeny.

(7) Měly by být stanoveny indikativní doby pro zaměstnance a samostatně výdělečně činné osoby, aniž by bylo dotčeno individuální posouzení jednotlivých případů.

(8) Zachování přímého vztahu nelze zaručit, pokud je vyslaný pracovník poskytnut k dispozici třetímu podniku.

[1] Úř. věst. EU L 149, 30.4.2021, s. 10.

(9) Je nezbytné, aby bylo možné po celou dobu vyslání provádět veškeré kontroly, zejména pokud jde o platby příspěvků a zachování přímého vztahu, což je nutné k předcházení neoprávněnému použití výše uvedených ustanovení, a zajistit vhodné informování správních subjektů, zaměstnavatelů a pracovníků.

(10) Pracovník a zaměstnavatel by měli být náležitě informováni o podmínkách, za nichž se mohou na vyslaného pracovníka nadále vztahovat právní předpisy země, z níž byl vyslán.

(11) Povinnost vzájemného informování a spolupráce stanovená v čl. SSC.59 odst. 5 protokolu ukládá příslušným institucím řadu povinností pro účely provádění čl. SSC.11 odst. 1 protokolu,

PŘIJAL TOTO DOPORUČENÍ:

1) Ustanovení čl. SSC.11 odst. 1 písm. a) protokolu by se měla uplatnit na pracovníka, který podléhá právním předpisům určitého státu (dále jen „vysílající stát“) na základě výkonu činnosti pro zaměstnavatele v rámci zaměstnání a který byl tímto zaměstnavatelem vyslán do jiného státu (dále jen „stát zaměstnání“), aby tam pro tohoto zaměstnavatele provedl práci.

   Mělo by se mít se za to, že pracovník vykonává práci pro zaměstnavatele ve vysílajícím státě, bylo-li stanoveno, že tuto práci vykonává pro uvedeného zaměstnavatele a že trvá přímý vztah mezi pracovníkem a zaměstnavatelem, který ho vyslal.

   Ke zjištění, zda takový přímý vztah trvá, z čehož by vyplývalo, že pracovník nadále podléhá zaměstnavateli, který ho vyslal, je třeba přihlédnout k několika aspektům, včetně odpovědnosti za přijímání zaměstnanců, pracovní smlouvy, odměny (aniž jsou dotčeny případné dohody mezi zaměstnavatelem ve vysílajícím státě a podnikem ve státě zaměstnání ohledně vyplácení pracovníků), propouštění a pravomoci určit povahu práce.

   Jako vodítko pro použití čl. SSCI.13 odst. 1 přílohy SSC-7 protokolu lze za splnění požadavku uvedeného slovy „*bezprostředně před zahájením jejího zaměstnání*“ považovat skutečnost, že pracovník podléhá právním předpisům státu, v němž sídlí jeho zaměstnavatel po dobu alespoň jednoho měsíce. Kratší období by vyžadovala individuální posouzení, jež by přihlédlo ke všem ostatním relevantním faktorům.

   V případě potřeby a pochybností musí příslušná instituce dotčeného státu ke zjištění, zda zaměstnavatel obvykle vykonává podstatné činnosti na území státu, v němž je usazen, přezkoumat všechna kritéria charakterizující činnosti tímto zaměstnavatelem vykonávané, včetně místa, kde má podnik sídlo a správní ústředí, počtu administrativních zaměstnanců pracujících v členském státě, v němž je usazen, a v druhém státě, místa, kde jsou vyslaní pracovníci najímáni, a místa, kde se uzavírá většina smluv se zákazníky, práva použitelného na smlouvy uzavřené mezi podnikem a jeho zaměstnanci na jedné straně a zákazníky na straně druhé, obratu během dostatečně typického období v každém dotčeném státě a počtu smluv uzavřených ve vysílajícím státě. Nejedná se o úplný soupis kritérií, neboť ta by se měla přizpůsobovat jednotlivým případům a mělo by se přihlížet k povaze činností vykonávaných podnikem ve státě, kde je usazen.

2) a) „Přeshraniční prací na dálku“ se rozumí činnost, kterou lze vykonávat z jakéhokoli místa, která by mohla být vykonávána v prostorách nebo místě podnikání zaměstnavatele a

      — která je vykonávána v jiném státě nebo státech, než kde se nacházejí prostory nebo místo podnikání zaměstnavatele, a

      — která je založena na využívání informačních technologií k udržení spojení s pracovním prostředím zaměstnavatele nebo podniku, jakož i se zúčastněnými stranami či klienty za účelem plnění úkolů zadaných zaměstnavatelem (v případě zaměstnance) nebo klienty (v případě osob samostatně výdělečně činných).

   b) Pojem „*je tímto zaměstnavatelem vyslána*“ uvedený v čl. SSC.11 odst. 1 písm. a) protokolu by se měl vztahovat i na ty zaměstnance, kteří mají formální nebo neformální souhlas svého zaměstnavatele s výkonem přeshraniční práce na dálku jménem svého zaměstnavatele po dobu 100 % své pracovní doby po přechodnou dobu, která probíhá náhodně a není součástí obvyklého rozvržení pracovní doby. V takových situacích by musely být splněny ostatní podmínky pro dobu vyslání stanovené v článku SSC.11 protokolu a článku SSCI.13 přílohy SSC-7 protokolu.

3) Pro použití čl. SSCI.13 odst. 3 přílohy SSC-7 protokolu se splnění požadavků v státě, kde je osoba usazena, posuzuje na základě takových kritérií, jako je využívání kancelářských prostor, platba daní, skutečnost, že osoba vlastní profesní průkaz a má číslo plátce DPH nebo je zaregistrována v obchodní komoře nebo profesních organizacích. Jako vodítko lze za splnění požadavku uvedeného slovy *„již nějakou dobu před datem, kdy si přeje využít ustanovení výše uvedeného článku“* považovat skutečnost, že osoba vykonává činnost nejméně dva měsíce. Kratší období by vyžadovala individuální posouzení, jež by přihlédlo ke všem ostatním relevantním faktorům.

4) a) Podle bodu 1 tohoto doporučení se čl. SSC.11 odst. 1 písm. a) protokolu i nadále použije na vysílaného pracovníka, jestliže je tento pracovník, vyslaný podnikem ve vysílajícím státě do podniku ve státě zaměstnání, vyslán rovněž do jednoho nebo několika jiných podniků v tomtéž státě zaměstnání, pokud stále vykonává svou práci pro podnik, který jej vyslal. Může tomu tak být zejména v případech, kdy podnik vyšle pracovníka do státu, aby zde vykonával práci postupně nebo současně ve dvou nebo několika podnicích v tomtéž státě. Zásadním a rozhodujícím prvkem je skutečnost, že je práce nadále vykonávána jménem vysílajícího podniku.

Doby vyslání do různých států, které bezprostředně následují po sobě, by měly v každém jednotlivém případě vést k nové době vyslání ve smyslu čl. SSC.11 odst. 1 písm. a) protokolu.

b) Krátké přerušení činnosti vyslaného pracovníka pro podnik ve státě zaměstnání, ať už je jeho důvod jakýkoli (dovolená, nemoc, školení ve vysílajícím podniku atd.), by nemělo vést k přerušení doby vyslání ve smyslu čl. SSC.11 odst. 1 písm. a) protokolu.

c) Po skončení doby vyslání pracovníka nelze povolit žádnou novou dobu vyslání pro téhož pracovníka, týž podnik a tentýž stát po nejméně dobu dvou měsíců od skončení předchozí doby vyslání. Je však možné za zvláštních okolností povolit odchylku od této zásady.

5) Ustanovení čl. SSC.11 odst. 1 písm. a) protokolu by se neměla uplatňovat nebo by se měla přestat používat zejména:

a) pokud podnik, do něhož byl pracovník vyslán, poskytne tohoto pracovníka k dispozici jinému podniku ve státě, v němž má sídlo;

b) pokud je pracovník vyslaný do jednoho státu poskytnut k dispozici podniku se sídlem v jiném státě;

c) pokud je pracovník přijat do zaměstnání v jednom státě za účelem jeho vyslání podnikem se sídlem v druhém státě do podniku ve třetím státě.

6) a) Příslušná instituce státu, jehož právním předpisům dotčená osoba podléhá podle čl. SSC.11 odst. 1 písm. a) protokolu v případech stanovených tímto doporučením, by měla náležitě informovat dotčeného zaměstnavatele a pracovníka o podmínkách, za nichž může vyslaný pracovník nadále podléhat těmto právním předpisům. Zaměstnavatel by proto měl být informován o možnosti kontrol během doby vyslání, jejichž účelem je zjistit, zda tato doba neskončila. Tyto kontroly se mohou týkat zejména placení příspěvků a udržování přímého vztahu.

Příslušná instituce státu, v němž je dotčená osoba usazena a jehož právním předpisům nadále podléhá samostatně výdělečně činná osoba podle čl. SSC.11 odst. 1 písm. b) protokolu, by měla tuto osobu náležitě informovat o podmínkách, za nichž může i nadále těmto právním předpisům podléhat. Dotčená osoba by tedy měla být informována o možnosti kontrol v průběhu celé doby, kdy vykonává dočasnou činnost ve státě, v němž pracuje, aby se zjistilo, zda se podmínky platné pro danou činnost nezměnily. Tyto kontroly se mohou týkat zejména platby příspěvků a udržování infrastruktury potřebné k výkonu činnosti ve státě, v němž je dotčená osoba usazena.

b) Dále by vyslaný pracovník a jeho zaměstnavatel měli informovat příslušnou instituci vysílajícího státu o jakékoli změně, k níž dojde v průběhu doby vyslání, zejména:

— pokud se doba vyslání, o níž se žádalo, nakonec neuskutečnila,

— je-li činnost přerušena v jiném případě, než jsou uvedeny v bodě 4 písm. b) tohoto doporučení,

— byl-li vyslaný pracovník svým zaměstnavatelem přidělen do jiného podniku ve vysílajícím státě, zejména v případech fúze nebo přemístění podniku.

c) Příslušná instituce vysílajícího státu by měla poskytnout ve vhodných případech na vyžádání instituci státu zaměstnání informace uvedené v bodě 6 písm. b) tohoto doporučení.

d) Příslušné instituce vysílajícího státu a státu zaměstnání by měly spolupracovat při provádění výše uvedených kontrol a v případech pochybností o použití čl. SSC.11 odst. 1 protokolu.

7) Příslušné instituce by měly posuzovat a sledovat situace, na něž se vztahuje čl. SSC.11 odst. 1 protokolu. Ve stejných nebo podobných situacích by měla být zejména důsledně a stejně uplatňována kritéria používaná k posouzení, zda zaměstnavatel běžně vykonává své činnosti na území státu, zda existuje přímý vztah mezi podnikem a pracovníkem nebo zda samostatně výdělečně činná osoba udržuje infrastrukturu nezbytnou k výkonu činnosti ve státě.

8) Specializovaný výbor by měl podporovat spolupráci mezi příslušnými institucemi států za účelem provádění čl. SSC.11 odst. 1 protokolu a výměnu informací, zkušeností a osvědčených postupů při stanovování a klasifikaci kritérií pro posuzování situace podniků a pracovníků a v souvislosti se zavedenými kontrolními opatřeními. Za tímto účelem může postupně vypracovávat další pokyny týkající se vysílání pracovníků a výkonu vedlejší činnosti osobou samostatně výdělečně činnou mimo stát, v němž je usazena, pro použití správními orgány, podniky a pracovníky.

V … dne …

Za specializovaný výbor pro koordinaci sociálního zabezpečení

spolupředsedové